

Begravelseser bliver billigere

Det bliver nu billigere at afholde humanistiske begravelseser og vejledende samtaler - både for medlemmer og ikke-medlemmer

Under coronapandemien blev priserne på begravelseser og vejledende samtaler sat op, da foreningen var ramt på økonomien. Nu er priserne sænket igen fra 1. januar 2022 - og til langt under, hvad det var før 2020. Det glæder Karin Rybjer fra begravelsesgruppen.

“Vi mener, det var for dyrt. Vi har haft færre begravelseser - det kan der være flere grunde til, men vi tænker, det kan have

AF
**CHRISTOFFER
MUNCH PAULSEN,**
REDAKTØR

	Priser for begravelse	
	Medlem	Ikke-medlem
Nu (fra 1. januar 2022)	3000,-	3500,-
Indtil 31. december 2021	4400,-	4900,-
Før 2020	4000,-	4435,-

	Priser for vejledende samtaler	
	Medlem	Ikke-medlem
Nu (fra 1. januar 2022)	0,-	850,-
Før	1000,-	1500,-

noget med prisen at gøre. Det er særligt hos folk, der ikke var medlemmer i forvejen, at prisen kunne virke lidt stejl. Vi håber, at det kan gøre det mere attraktivt, at prisen bliver sat ned,” siger Karin Rybjer.

I 2021 afholdt Humanistisk Samfund 28 begravelsesceremonier og 11 vejledende samtaler.

Bliv frivillig i Humanistisk Samfund

Konfirmationsundervisere søges til Fyn/Sønderjylland

Kan du lide at undervise og gøre unge klogere på nogle af livets store spørgsmål?

Så er du måske vores næste frivillige underviser på konfirmationsholdet Fyn/

Sønderjylland. Som underviser skal du være med til at afvikle og undervise på to konfirmationsweekender på Fyn samt deltage i konfirmationsceremonien.

Du kommer til at indgå i konfirmationsteamet og undervise sammen med en anden underviser. Derfor er det vigtigt, at du kan lide at samarbejde og lære fra dig – resten kan vi lære dig.

Bliv frivillig til konfirmationsweekend

Har du lyst til at sikre uforglemmelige konfirmationsweekender for årets humanistiske konfirmander og kan du lide at løse praktiske opgaver? Så bliv frivillig på årets konfirmationsweekender og hjælp med praktiske opgaver som blandt andet måltider, bestilling af fødevarer, sociale aktiviteter og med at skabe et frirum for de unge.

Er du interesseret i at være med eller vil du gerne høre mere, så kontakt Camilla på mail:

ch@hs.dk eller via telefon 81 11 20 10.

Velkommen til landsmødet 2022!

Landsmødet 2022 nærmer sig, og vi håber, du har lyst til at deltage.

Landsmødet er foreningens demokratiske højdepunkt og en lejlighed til, at du kan møde og samtale med andre engagerede medlemmer.

Vi forventer og arbejder mod at kunne afholde landsmødet fysisk i Hafnia-hallen. Hvis corona-restriktioner betyder, at vi er nødt til at ændre planer, vil vi give besked. Vores vedtægter stiller ikke krav om tilmelding for at deltage, men pga. praktisk planlægning af frokost og deslige, vil vi gerne bede om en tilmelding. Dvs. at du godt kan møde uanmeldt op på dagen, hvis du er medlem og har betalt kontingent, men så kan vi ikke garantere forplejning og bestille frokost. Der vil også blive serveret kaffe, kage, te og frugt i løbet af dagen.

Til landsmødet fremlægger bestyrelsen mundtlig beretning om det forgangne år, som efterfølgende udsendes til medlemmerne.

Vigtige datoer og frister

Tilmelding skal helst ske inden d. 20. februar (se hvordan nedenfor). Forslag til behandling på landsmødet skal indsendes til tbs@hs.dk inden d. 20. februar. Endelig dagsorden for landsmødet vil blive udsendt senest d. 25. februar. Ændringsforslag skal sendes til tbs@hs.dk senest d. 5. marts.

Meld din ankomst

Ifølge vores vedtægter er det ikke nødvendigt at tilmelde sig landsmødet. Hvis man er medlem, kan man altid møde op, men man skal dog have været medlem i 3 mdr. for at have stemmeret. Af praktiske årsager vil vi dog blive glade for en tilmelding inden d. 20. februar ifht bestilling af frokost.

[Tilmelding foregår via dette link](#)

TID & STED

Konferencelokalet
Hafnia-Hallen
Julius Andersens Vej 6
2450 København SV
Kl. 11-17
Lørdag d. 12. marts

Har du problemer med tilmelding, kontakt da landssekretær Troels Barkholt-Spangsbø kontaktes på tlf. 8111 3163 eller tbs@hs.dk.

Du kan læse mere om programmet, opstilling til bestyrelsen, og andre oplysninger om landsmødet [ved at klikke her](#).

AF
LONE REE MILKÆR,
FORPERSON

Den besværlige og nødvendige professionalisering

Humanistisk Samfund er præget af ildsjæle. Hvis man ser tilbage på de mere end 10 år foreningen har eksisteret, så er det svimlende hvor mange ulønnede timer, mange mennesker har brugt på foreningen.

Der har været afholdt hovedbestyrelsesmøder, lokale har arrangeret debatmøder, ceremoniledere og celebranter har udviklet og forbedret vores ceremonier, vi har deltaget i folkemøder. Dette medlemsblad er skrevet af ulønnede skribenter. Og sådan kunne man blive ved og ved og ved. Samtidig kommer man ikke uden om, at der ikke er plads til fejl i en del af vores aktiviteter. Hvis en person ringer fordi ægtefællen er død, og der er brug for en humanistisk begravelse, så SKAL telefonen tages. Man må ikke glemme at bestille musik til en konfirmation. Det kan ikke nytte noget, at foreningen i et år ikke

AF
OLE WOLF
TALSPERSON

får opkrævet kontingent.

Mange af de opgaver kan heldigvis løses med frivillige. Men det er lidt i konflikt med frivillighedens natur. At være frivillig er netop frivilligt. Hvis man pludselig ikke har lyst til at være frivillig, er man i sin gode ret til at holde op. Hvis man bliver forelsket, får et sygt barn, bliver uvenner med en af de andre i arbejdsgruppen. Eller hvis man opdager, at man synes, basketball er sjovere end at arrangere et debatmøde for Humanistisk Samfund. Man er i sin gode ret til at stoppe, fra den ene dag til den anden.

Det er anderledes, hvis man er lønnet. Der forventes man at møde på arbejde hver eneste dag, uanset om man føler for det ved morgenmaden. Man kan selvfølgelig sige op med en måneds varsel, men det er de færreste der gør det, huslejen skal stadig betales.

Ansatte tilfører stabilitet. De er en garanti for, at man får løst de opgaver, der er så besværlige og kedelige, at man ikke kan forvente at en frivillig altid vil løse dem. Måske i en kort periode, men ikke i flere år i træk. Som administration af medlemskartoteket og bogføring. Andre opgaver kræver så høj en grad af specialisering, at de bedst løses ved, at man arbejder med dem 37 timer om ugen. Kommunikation for eksempel. Der findes heldigvis

kommunikationsmedarbejdere, der gerne vil arbejde ulønnet med kommunikation nogle timer i sin fritid, men som de fleste vil de også gerne lave noget andet i sin fritid end de gør på arbejde.

Derfor er det helt naturligt, at foreningen i disse år langsomt krabber sig fremad mod at få flere ansatte. Opgaven med at være vært for den humanistiske verdenskonferens om få år har senest medført, at der har været midler til at ansætte en kommunikationsmedarbejder.

Samme udvikling sker i mange andre foreninger i disse år. Der er en fair chance for, at dit barns fodboldklub allerede har ansat en administrativ medarbejder. Trænerne i juniorafdelingen får måske også løn.

Denne blanding af frivillighed og ansatte er ikke uproblematisk. Jeg har oplevet andre foreninger, hvor en ildsjæl knoklede over 30 timer om ugen, og blev beundret for det. På et tidspunkt blev han/hun ansat i foreningen. De andre frivillige forventede ubevidst, at nu ville man få 37 timer lønnet arbejde plus 30 timers frivilligt arbejde hver uge. Desværre forventede ægtefællen, at nu skulle manden/konen igen være hjemme om aftenen. Det gav konflikter. Kunne vedkommende ikke bare blive ved med at knokle som frivillig, år efter år? Hvor var rimeligheden i, at han/hende skulle have løn, mens andre ikke skulle?

Dilemmaerne er uundgåelige. Heldigvis har Humanistisk Samfund indtil nu klaret den begyndende professionalisering uden al for meget tummel – forhåbentlig kan vi fortsætte sådan.

Undervisningens år

”Formålet med folkeskolen er at hjernevaske børn til at følge middelklassens normer.” Dette provokerende udsagn kom religionsforskeren Tim Jensen med på et landsmøde i Humanistisk Samfund for mange år siden. Om man generelt mener udsagnet er rigtigt, må være op til den enkelte at afgøre. Men hvis man ser på kristendomskundskab, hvad er så middelklassens normer? Tim Jensens bud var, at en central folkekirke-luthersk værdi er, at man viser sin tro ved ikke at vise den. Hos Luther bliver religionen inderliggjort, det er ikke ydre gerninger eller autoriteter, som skal afgøre, om man er kristen på den rigtige måde. Det har gjort, at vi dag bliver lidt forlegne, hvis vi skal tale om religion.

Derfor er kristendomsundervisning i sko-

lerne da heller ikke direkte missionerende. Man får ikke at vide, at Jesus som guds søn er af stor betydning for os. I stedet hygger man religionen ind. Børnene skal selvfølgelig i kirke op til jul. De religiøse elementer i gudstjenesten bliver ikke forklaret hverken før eller efter. Det er bare sådan en god tradition. Og så er det i øvrigt en af de måder, hvorpå staten gennem skolen peger på kristendommen som det naturlige valg. Man behøver slet ikke tænke over det.

På samme måde i kristendomsundervisningen. Her inddrager man eleverne i livsfilosofiske diskussioner, hvor de skal tale ud fra deres eget synspunkt, men det sker ud fra en folkekirkekristen forståelse af tilværelsen og af etik.

En særegen rolle spiller folkekirkens skoletjeneste. Her har man over årene i stilhed opbygget en kæmpe organisation med hundreder af ansatte, der står klar med små hyggelige temadage. Hvor børnene for eksempel i pæne rammer kan møde bibelske personer – prøv bare at google ”Jesus på slottet”.

Eller som der står på folkekirkens egen hjemmeside: ”Folkekirken har skoletjenester

ligesom mange andre kulturinstitutioner som Nationalmuseet, Den Gamle By og Zoologisk Have. De folkekirkelige skoletjenester er et samarbejde mellem lokale kirker og skoler. Formålet er at styrke folkeskolens undervisning, så eleverne lærer om kristendom og dens betydning for dansk kultur.” Bemærk, at folkekirken beskriver sig selv som en kulturinstitution. Det her handler ikke om meningen med tilværelsen eller liv efter døden – vi er bare en hyggelig kulturinstitution, lige som zoologisk have. Og skolerne tager i rigt mål imod folkekirkens tilbud, hvem gør ikke det, når nogle byder sig gratis til i en travl hverdag.

Vi lader vores børn i stikken på den måde. Religion er kilden til mange konflikter, både i Danmark og i resten af verden. Den verden bør vi klæde vores børn på til at forstå. De skal kende og kunne analysere forskellige religioner og forstå deres betydninger for kulturer. Eller som Pia Böwadt, docent ved læreruddannelsen på Københavns Professionshøjskole har sagt, så skal man lære om religion, ikke med religion.

Humanistisk Samfunds bestyrelse besluttede sidste år, at man hvert år vil arbejde med et tema. I 2022 sætter foreningen fokus på undervisning. Der er desværre nok at tage fat på.

AF
OLE WOLF
TALSPERSON

At være ceremonileder

Du kender det sikkert godt. Du sidder ved middagselskabet – bænket sammen med mennesker, du aldrig har mødt før. Og samtalen skal jo i gang, så et af de første spørgsmål er ofte: Hvad laver du så i din fritid? Og så er det, det bliver ... anderledes. Tit svarer jeg, at jeg begravner folk. Og nej, jeg er ikke præst. Jeg er ceremonileder i Humanistisk Samfund, og foretager ikke-religiøse, humanistiske begravelser. Det gør nogle gange folk lidt ubehageligt til mode at tale om døden, men som regel bliver det starten på nogle interessante samtaler.

Og hvorfor er jeg så ceremonileder? Jo, det er jeg, fordi jeg synes, der er et behov for, at ikke-religiøse mennesker kan få en fin og værdig ceremoni – helt uden religion. Det var det praktiske svar.

Men hvorfor bruge min dyrebare fritid på noget så trist? Er det ikke svært at tale med mennesker i stor sorg?

Det er jo ikke min sorg, så jeg føler bare, jeg hjælper mine medmennesker. Jeg sidder overfor nogle pårørende, der som oftest er meget påvirkede af dødsfaldet. Normalt er der jo kun gået få dage siden deres kære døde. Vi ceremoniledere har altid en samtale med de pårørende, hvor de fortæller os om afdøde. Det giver anledning til gråd og grin. Til anekdoter. Til at mindes. De fleste, jeg har talt med, er lidt bekymrede inden samtalen, men synes bagefter, det har været en god oplevelse - en del af sorgprocessen.

Jeg skriver en tale baseret på samtalen. Min tilgang er lidt forskellig fra gang til gang, afhængig af hvad jeg synes passer på afdøde. Og de pårørende får altid talen til gennemgang.

Jeg har i god tid inden ceremonien lavet tidsplanen – er det i et kapel, skal vi som regel overholde tiden næsten på

AF
LONE HAUDRUM,
CEREMONILEDER

minuttet. Talen og andre indslag i form af sang, musik etc. skal passes ind. Jeg tager tid på det hele inden ceremonien. Tjekker musikudstyret. Sørger for at have back up af melodierne. Og sikrer mig i det hele taget, at der er styr på det. Det gør også de pårørende trygge, så de kan være i deres sorg og ikke skulle være alt for praktiske under ceremonien.

Til selve ceremonien er jeg meget på. Talen handler om afdøde fra start til slut. Det er tydeligt, at deltagerne er med. Jeg ser dem græde. Jeg hører dem grine. Det er en del af en god ceremoni.

Bagefter får jeg og alle mine kolleger altid meget positive tilkendegivelser. Det varmer. Det er dejligt at gøre noget for andre mennesker. Hjælpe når de har brug for det. Det gør, at vi igen og igen vælger at melde os til opgaven. Vi får mindst lige så meget igen, som vi giver.

Her vil jeg dele nogle af de tilbagemeldinger, vi har fået:

”Vi synes alle, vi fik gjort NNs bisættelse til noget ganske særligt. Flere af gæsterne var oprigtig imponeret over dit kendskab til NNs liv, og både følte og syntes at det var en af de bedste bisættelser, de havde været til i deres liv”

”Det var en meget smuk, personlig og rammende ceremoni, som var lige præcis det, vi havde ønsket os.”

”Ceremonien blev lige, som vi ville have den. Ceremonien og talen var meget smuk, respektfuld og helt i vores mors ånd. Det var en meget smuk måde at tage afsked med vores mor på, hvilket betyder uendeligt meget. Vi er virkelig glade, for at vi henvendte os til Humanistisk Samfund og vil varmt anbefale jer til andre.”

”Der var virkelig mange gæster, der trak mig til siden efterfølgende og sagde, de syntes så godt om talen,

Intern uddannelse i Humanistisk Samfund

I Humanistisk Samfund kan man lade sig uddanne internt og dermed være aktiv ved fx begravelser, brylluper og navngivning. Her talte jeg med Hannah Dybbro angående det interne kursusforløb og det grundlæggende ceremonimodul.

I Aarhus blev der 9. januar afholdt et sådant ceremonimodul. Der var 11 tilmeldt kurset, men også her har corona haft sin indflydelse, og derfor blev dagen gennemført med lidt frafald.

Der har været positiv feedback fra deltagerne som alle har været meget engageret og aktive. Efter sang og navnerunde var indholdet teori om ritualer og kursisternes egne roller. Der blev også tid til det, der kaldes fremførelse og taleskrivning omkring humanisme og patos.

AF
JENS HAUGSTRUP-
ANDERSEN

og at det var så smukt, hvordan ceremonien formåede at både være højtidelig, sørgelig, afslappet og sjov. Kunne høre mange grine ved de sjove passager, og det var lige, hvad vi alle havde brug for i sådan en svær situation.”

”Talen var rigtig god ... du ramte mors ”tone” helt rigtig. Det var, som hun gennem dig fik sendt en sidste hilsen.”